

Mál nr. 372/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Vátryggingartaki ábyrgðartryggingar (X)

### Skaðabótaábyrgð.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 2. október 2024 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 30. október 2024 ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 21. febrúar 2025 ásamt fylgiskjali.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 18. mars 2025.

Málsatvik.

Samkvæmt fyrirleggjandi tjónstilkynningu M varð hinn 7. júlí 2024 tjón á leigubifreið hans. Atvik hafi verið þau að M hafi lagt bifreiðinni fyrir utan hlið við athafnasvæði X. Starfsmaður X hafi opnað hliðið sem lenti á afturstuðara bifreiðarinnar og olli tjóni á henni. Með bréfi dags 10. september 2024 hafnaði V kröfu M um bætur úr ábyrgðartryggingu X með þeim rökum að ekki væri sýnt fram á að skilyrði skaðabótaábyrgðar væru uppfyllt.

Í málskoti er byggt á því að það hljóti alltaf að vera á ábyrgð þess sem opnar slíkt hlið að ganga úr skugga um að það sé óhætt og að engin fyrirstaða sé til staðar. Sé það ekki unnt sé í öllu falli lágmark að hlið af þessu taki stöðvist við fyrirstöðu og að það sé gefið til kynna með hljóð- eða ljósmerki þegar þau eru opnuð þannig að unnt sé að færa bifreiðar frá þeim. M hafi ekkert ráðrúm haft til að varna tjóninu, enda hafi hann með engu móti getað gert sér grein fyrir því hvenær eða hvernig umrædd hlið mundi opnast. Gögn málsins bendi þá til þess að X hafi haft vitneskju um að líkur væru á því að umferð væri við hliðið en hefði þrátt fyrir það ekki gripið til neinna aðgerða til að koma í veg fyrir tjón af þessu tagi. Starfsmaðurinn sem opnaði hliðið hafi þá sagt við M að hann hafi vitað af bifreið hans en gert ráð fyrir að hliðið rækist ekki á hana. Viðkomandi hafi þannig verið meðvitaður um að hætta væri á því að tjón yrði en hafi allt að einu opnað hliðið.

Í bréfi V er vísað til þess að samkvæmt frásögn X hafi bifreiðinni verið lagt „fast“ við hliðið en við hliðin inn á athafnasvæði X séu merkingar sem vari við því að hliðin opnist sjálfvirk. Þá hafi ökumenn, þ.m.t. leigubifreiðastjórar, oft verið beðnir um að leggja ekki við hliðin, en svæði ætlað leigubifreiðum séu ofar í götunni. Bifreið M hafi verið lagt við viðvörunarskilti sem séu á grindverki við hlið innaksturshliðsins. Þar sé m.a. að finna skilti sem banni stöðvun ökutækja. Hafi M því mátt vera ljóst að bann var við stöðvun ökutækja á svæðinu auk þess sem augljós hætta væri fólgin í slíkri stöðvun. Enginn starfsmanna X kannist þá við þau orðaskipti sem M lýsi í málskoti og verði staðhæfing hans þess efnis því að teljast ósönnuð.

Í viðbótarathugasemdum M er því mótmælt að bifreiðinni hafi verið lagt „fast“ upp við hliðið enda hafi hliðið nær fullopnast er það rakst á bifreiðina. Hvað varði viðvörunarmerkingar á vettvangi þá sé óljóst til hvaða svæðis þær taki og engar slíkar merkingar sé að finna á hliðinu sjálfu. Þá séu engar gular merkingar á kantsteinum eða annað sem skilgreini öryggissvæði. Í samskiptum V við X komi þá fram að miklar líkur séu til þess að atvikið hafi náðst á myndband. Þrátt fyrir það hafi slíkt myndskleið ekki verið birt og ekkert liggi fyrir um að V hafi kallað eftir því. Sé nefndin því hvött til að kalla eftir myndbandinu enda megi ætla að það veiti gleggri upplýsingar um málsatvik.

Í viðbótarathugasemdum V kemur fram að X hafi upplýst um það að vegna persónuverndarsjónarmiða séu myndbandsupptökur aðeins varðveittar í 30 daga og myndbandsupptaka af atvikinu sé því ekki til staðar. Er þá áréttuð sú afstaða að skilti á vettvangi hafi verið stór og greinargóð, og verði engum nema M um það kennt hafi hann virt þau að vettugi. Auðséð sé að ekki er um að ræða svæði sem er ætlað til að leggja bifreiðum. Hafi M því ekki sýnt fram á að tjón hans verði raki til saknæmrar háttsemi starfsmanna X.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Það hvílir því á M að sýna fram á tjón sitt og að umrætt tjón sé að rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis X eða starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna.

M byggir eins að framan segir á því að ótilgreindur starfsmaður X hafi sýnt af sér aðgæsluleysi við opnun hliðsins umrætt sinn, svo og á því að ekki sé varað við því með hljóð- eða ljósmerkjum þegar hliðið er opnað. Af gögnum málsins má ráða að óumdeilt sé M hafi lagt bifreið sinni fyrir framan hliðið, þó nákvæm staðsetning liggi ekki fyrir. Vinstra megin við hliðið er grindverk og á því er m.a. umferðarmerki sem gefur til kynna að óheimilt sé að stöðva ökutæki. Jafnframt eru á því merkingar sem kveða á um að um lokað svæði sé að ræða og aðgangur að því óheimill. Af gögnum málsins má ráða að M hafi stöðvað bifreið sína í námunda við umrætt grindverk.

Verður með hliðsjón af framangreindu að telja að M hafi mátt vera fullljóst að varasamt væri að stöðva bifreiðina með þessum hætti, enda mætti gera ráð fyrir að hlið að athafnasvæði X gæti opnast hvenær sem væri og merkingar gáfu skýrt til kynna að stöðvun bifreiða væri óheimil. Verður þá jafnframt að telja að starfsmenn X hafi ekki mátt vænta þess að bifreið M væri kyrrstæð við hliðið. Gegn neitun X er þá ekki sýnt fram á þeir hafi vitað af henni þar áður en hliðið var opnað.

Verður því ekki talið sýnt fram á að starfsmenn X hafi sýnt af sér gáleysi við opnun hliðsins þannig að leiði til skaðabótaskyldu þess. Jafnframt hefur ekki verið sýnt fram á það af hálfu M að hliðið hafi að einhverju leyti verið vanbúið eða að skylt hafi verið að vara við opnun þess með einhverjum hætti.

Hefur M því samkvæmt öllu framangreindu ekki sýnt fram á að skilyrði skaðabótaskyldu séu uppfyllt og verður hann að bera hallann af því.

#### **Niðurstaða.**

M á ekki rétt úr bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 31. mars 2025.  
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir